

KOMISIJA PROTI ŠPANJI
SODBA SODIŠČA (tretji senat)
z dne 25. marca 2010*

V zadevi C-392/08,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene
9. septembra 2008,

Evropska komisija, ki jo zastopata S. Pardo Quintillán in A. Sipos, zastopnika,
z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Španiji, ki jo zastopa B. Plaza Cruz, zastopnica, z naslovom za vročanje
v Luxembourg,

tožena stranka,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász, T. von Danwitz in D. Šváby (poročevalec), sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi
10. decembra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Španija s tem, da ni izdelala načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za vse organizacije, na katere se nanaša člen 9 Direktive Sveta 96/82/ES z dne 9. decembra 1996 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi (UL 1997, L 10, str. 13), ni izpolnila obveznosti iz člena 11(1)(c) te direktive.

Pravni okvir

2 V skladu s členom 1 Direktive 96/82 je njen cilj preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, in omejevanje njihovih posledic za človeka in okolje, da se usklajeno in učinkovito zagotovi višja raven varstva v vsej Evropski skupnosti.

3 Člen 11 Direktive 96/82 določa:

„1. Države članice zagotovijo za vse organizacije, na katere se nanaša člen 9, da:

(a) upravljavec izdelava načrt ukrepov v organizaciji ob nesrečah za ukrepe, ki jih je treba izvesti v organizaciji,

– za nove organizacije pred začetkom obratovanja,

– za obstoječe organizacije, ki jih Direktiva [Sveta] 82/501/EGS [z dne 24. junija 1982 o nevarnostih večjih nesreč pri nekaterih industrijskih dejavnostih (UL L 230, str. 1)] prej ni zajemala, v treh letih od datuma iz člena 24(1),

- za druge organizacije v dveh letih od datuma iz člena 24(1);
- (b) upravljavec dostavi pristojnim organom potrebne informacije za izdelavo načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah v naslednjih rokih:
- za nove organizacije pred začetkom obratovanja,
 - za obstoječe organizacije, ki jih Direktiva 82/501/EGS prej ni zajemala, v treh letih od datuma iz člena 24(1),
 - za druge organizacije v dveh letih od datuma iz člena 24(1);
- (c) organi, ki jih država članica določi za ta namen, izdelajo načrt ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za ukrepe, ki jih je treba izvesti zunaj organizacije.

2. Načrti ukrepov ob nesrečah se izdelajo z namenom, da se zagotovi:

- omejevanje in obvladovanje izrednih dogodkov, tako da se zmanjšajo njihovi učinki in omeji škoda za človeka, okolje in premoženje,

- izvajanje potrebnih ukrepov za zaščito ljudi in okolja pred učinki večjih nesreč,

- sporočanje potrebnih informacij javnosti in zadevnim službam ali organom na določenem območju,

- vzpostavitev prejšnjega stanja in očiščenje okolja po večji nesreči.

Načrti ukrepov ob nesrečah morajo vsebovati informacije, določene v Prilogi IV.

[...]

4. Države članice zagotovijo, da upravljavci in pristojni organi pregledajo, preizkusijo in po potrebi spremenijo in prilagodijo zadnjemu stanju načrte ukrepov v organizaciji in zunaj nje ob nesrečah v primernih časovnih obdobjih, ki ne smejo biti daljši od treh let. Pri pregledu je treba upoštevati spremembe, ki so nastale v teh organizacijah ali v službah za ukrepanje ob nesrečah, nova strokovna dognanja in znanje v zvezi z odzivom na večje nesreče.

[...]“

- 4 V skladu s členoma 24 in 25 Direktive 96/82 morajo države članice sprejeti predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 3. februarja 1999.

Predhodni postopek

- 5 Glede na to, da Kraljevina Španija ni upoštevala člena 11(1)(c) Direktive 96/82, je Komisija 23. marca 2007 začela postopek zaradi neizpolnitve obveznosti iz člena 226 ES, tako da je državo članico s pisnim opominom pozvala, naj predloži pripombe v zvezi s tem.
- 6 Španski organi so z dopisoma z dne 12. in 25. junija 2007 odgovorili na pisni opomin Komisije, v katerih so jo obvestili o številu zadevnih organizacij, na katere se nanašajo določbe Direktive 96/82, in o številu teh organizacij, ki imajo načrt ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah.
- 7 Komisija je glede na te informacije in ker je ugotovila, da še obstajajo organizacije, ki nimajo takega načrta, 23. oktobra 2007 izdala obrazloženo mnenje, v katerem je Kraljevino Španijo pozvala, naj v roku dveh mesecev od prejetja tega mnenja sprejme ukrepe za uskladitev z njim.
- 8 Španski organi so z dopisom z dne 10. januarja 2008 odgovorili na to mnenje in pojasnili, da ima od vseh zadevnih organizacij – 238 leta 2005 in 280 decembra 2007 – 186 organizacij odobren načrt ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah. Poleg tega so

poudarili, da čeprav člen 11(1)(b) Direktive 96/82 določa roke v zvezi z obveznostjo upravljavca zadevne organizacije, da pristojnim organom dostavi potrebne informacije, pa za te organe ne določa nobenega roka za izdelavo načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah.

- 9 Ker je Komisija menila, da je položaj ostal nezadovoljiv, je vložila to tožbo.

Tožba

- 10 Kraljevina Španija priznava, da ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, to je 23. decembra 2007, 94 organizacij na njenem ozemlju, na katere se nanaša člen 9 Direktive 96/82, ni imelo načrta ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah.
- 11 Vendar trdi, da člen 11(1)(c) Direktive 96/82 ne določa roka, v katerem morajo pristojni organi izdelati načrte ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah, in da ti niso mogli imeti istega roka, kot je določen v členu 11(1)(a) te direktive in v katerem morajo upravljavci zadevnih organizacij izdelati načrte ukrepov v organizaciji ob nesrečah. Podredno dodaja, da ker navedeni upravljavci niso posredovali potrebnih informacij, kot je predvideno v členu 11(1)(b) Direktive 96/82, lahko to vsekakor utemelji neobstoje načrta ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za določeno število zadevnih organizacij. Končno, Kraljevina Španija navaja, da je bilo sedem načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah izdelanih v letu 2008.

- 12 Za uvod je treba poudariti, da določbe člena 11 Direktive 96/82 v zvezi z organizacijami, kjer so nevarne snovi prisotne v znatnih količinah, sestavljajo skupek norm, katerih namen je zagotoviti skladen in učinkovit sistem omejevanja večjih nesreč.
- 13 Izdelava načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah je torej del večstopenjskega procesa, kamor spadajo, prvič, izdelava načrtov ukrepov v organizaciji ob nesrečah s strani upravljavcev zadevnih organizacij in posredovanje potrebnih informacij pristojnim organom, drugič, izdelava navedenih načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah s strani teh organov ter, tretjič, pregled, in če je potrebno, sprememba in prilagoditev zadnjemu stanju načrtov ukrepov v organizaciji in zunaj nje ob nesrečah s strani teh upravljavcev in navedenih organov.
- 14 Res je, da člen 11(1) in (4) Direktive 96/82 določa rok zgolj za prvo in tretjo stopnjo. Vendar to, da v tej določbi ni izrecnega roka za izdelavo načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah, ne pomeni, da državam članicam ni naložen noben rok za uskladitev z obveznostjo izdelave teh načrtov.
- 15 Ta obveznost namreč ne bi imela pomena in sistemu varstva, uvedenemu s členom 11 Direktive 96/82, bi bil popolnoma odvzet polni učinek, če bi pristojni organi lahko neomejeno dolgo razvijali navedene načrte.
- 16 V zvezi s tem je treba spomniti, da se – kot izhaja iz člena 11(2) Direktive 96/82 – načrti ukrepov v organizaciji in zunaj nje ob nesrečah izdelajo predvsem z namenom omejevanja in obvladovanja izrednih dogodkov, tako da se zmanjšajo njihovi učinki in omeji škoda za človeka, okolje in premoženje, in z namenom izvajanja potrebnih ukrepov za zaščito ljudi in okolja pred učinki večjih nesreč.

- 17 Poleg tega je predvsem iz Priloge IV k Direktivi 96/82 o informacijah, ki jih je treba vključiti v načrte ukrepov ob nesrečah, razvidno, da obstaja soodvisnost med načrti ukrepov v organizaciji in zunaj nje ob nesrečah, katerih usklajevanje zagotavlja učinkovitost mehanizma, predvidenega s členom 11 Direktive 96/82.
- 18 Iz tega sledi, da morajo pristojni nacionalni organi nemudoma ovrednotiti informacije, ki so jih posredovali upravljavci zadevnih organizacij, da bi se izdelal načrt ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah.
- 19 To velja predvsem za nekatere od zahtevanih informacij, katerih kratka veljavnost lahko odvzame učinkovitost načrtu ukrepov ob nesrečah, ki temelji na njih. To je med drugim razlog, iz katerega morajo države članice v skladu s členom 11(4) Direktive 96/82 zagotoviti, da se načrti ukrepov v organizaciji in zunaj nje ob nesrečah pregledajo in po potrebi spremenijo in prilagodijo zadnjemu stanju v primernih časovnih obdobjih, ki ne smejo biti daljša od treh let.
- 20 Zato lahko rok za izvedbo obveznosti iz člena 11(1)(c) te direktive začne teči načeloma šele od posredovanja navedenih informacij.
- 21 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba skleniti, da morajo pristojni organi izdelati načrte ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah, določene v členu 11 Direktive 96/82 v roku, ki ne bo zmanjšal polni učinek določb tega člena, ampak bo upošteval potreben čas za dokončanje teh načrtov, torej v razumnem času od takrat, ko so upravljavci posredovali potrebne informacije.

- 22 V tej zadevi se ne izpodbija, da načrti ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah že več let ne obstajajo za vse zadevne organizacije.
- 23 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 11(1)(b) Direktive 96/82 določa več rokov glede na različne kategorije organizacij. Vendar je treba ugotoviti, da morajo upravljavci organizacij iz te določbe posredovati pristojnim organom informacije, potrebne za izdelavo načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah, bodisi pred začetkom obratovanja teh organizacij bodisi najpozneje do 3. februarja 2002, to je tri leta po datumu izteka roka za prenos direktive.
- 24 Časovno obdobje, ki je preteklo med tem datumom in datumom izteka roka, določenega v obrazloženem mnenju, to je 23. decembrom 2007, je očitno nerazumno, da bi se z njim utemeljil neobstoj izdelave načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za vse zadevne organizacije.
- 25 Čeprav je v skladu s členom 11(1) Direktive 96/82 obveznost izdelave načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah povezana z obveznostjo upravljavcev zadevnih organizacij, da pristojnim organom sporočijo potrebne informacije, na podlagi katerih lahko izdelajo te načrte, pa ta določba državam članicam nalaga obveznost, da skrbijo za to, da navedeni upravljavci posredujejo potrebne informacije v predpisanih rokih. V teh okoliščinah se z dejstvom, da v nekaterih primerih pristojni organi ne dobijo potrebnih informacij v teh rokih, ne more utemeljiti, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 20 sklepnih predlogov, neobstoj načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah.
- 26 V zvezi z izdelavo več načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah v letu 2008 je treba spomniti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso obstoj neizpolnitve obveznosti presojati glede na položaj države članice, v katerem je bila ob izteku roka,

določenega v obrazloženem mnenju, in da Sodišče pozneje nastalih sprememb ne more upoštevati (glej zlasti sodbo z dne 6. decembra 2007 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-456/05, ZOdl., str. I-10517, točka 15).

- 27 V teh okoliščinah je treba tožbo, ki jo je vložila Komisija, šteti za utemeljeno.
- 28 Zato je treba ugotoviti, da Kraljevina Španija s tem, da ni izdelala načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za vse organizacije, na katere se nanaša člen 9 Direktive 96/82, ni izpolnila obveznosti iz člena 11(1)(c) te direktive.

Stroški

- 29 V skladu s členom 69(2) Poslovnika Sodišča se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se Kraljevini Španiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Kraljevina Španija s tem, da ni izdelala načrtov ukrepov zunaj organizacije ob nesrečah za vse organizacije, na katere se nanaša člen 9 Direktive Sveta 96/82/ES z dne 9. decembra 1996 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč,**

v katere so vključene nevarne snovi, ni izpolnila obveznosti iz člena 11(1)(c) te direktive.

2. Kraljevini Španiji se naloži plačilo stroškov.

Podpisi